

расото, оженил се и заживѣлъ по свѣтски въ селото. Сестрите му, както казахме, се наредили въ новия манастиръ подъ игуменството на майка си Дража, наречена въ монашество Евтимия.

Презъ 1877 г. баща имъ Минчо, а като монахъ Методий, умрѣлъ. Новиятъ девически манастиръ останалъ върху грижите на майката игуменка и голѣмия ѝ синъ дяконъ Романъ въ Плаковския манастиръ. Златарски настырдчилъ Романа да иде въ Русия на учене. Но той нѣмалъ срѣдства, та помолилъ Н. Златарски за помощъ. Стариятъ уважаванъ отъ всички тѣрновски учитель Златарски събраль малко пари, колкото да стигнатъ на Романа до Букурещъ. Освенъ това той даль на дякона препоръчително писмо до Евлоги Георгиевъ и до други видни букурещки търговци да го изпратятъ на учение въ Русия. Вместо това, Романъ билъ назначенъ за учитель и пѣвецъ въ Букурещката българска църква „Св. Кирилъ и Методий“ при Митрополитъ Панаретъ Ращевъ. Видните букурещки българи, църковни настоятели, като чули пѣнието на Романа, назначили го за учитель, а Митрополитъ го издигналъ въ иеродяконъ. Така Романъ получилъ длъжностъ съ добра заплата.

Преди Освобождението Романъ се запозналъ съ революционерите българи въ Букурещъ, между които били Левски, Хр. Ботевъ, Каравеловъ, Стамболовъ и много други. Въ метоха и съ приходитъ около църквата тамъ Романъ твърде много услужвалъ на народните мѫже и се издигналъ като пъргавъ служителъ, родолюбецъ и сътрудникъ. За църковната си работа Романъ получиль чинъ архимандритъ.

Следъ Освобождението Романъ почувствуvalъ любовь и милость къмъ България и за бащиния си девически манастиръ, който стоялъ още безъ църква. Архимандритъ се завръналъ въ Търново, явилъ се предъ всенизвестния епископъ Климентъ Браницки. Съ благословията на Клиmentа и помощта на присовските селяни и мѫжкия манастиръ Романъ издигналъ въ 1881 г. красива църква въ новия манастиръ съ храмъ „Св. Панталеймонъ“.

Така било завръшено благочестивото дѣло на баща му Методий. Църквата била осветена презъ 1882 г. отъ Митрополита Клиmentа. Архимандритъ се върналъ отъ Букурещъ и простоялъ до 1908 г. Огъ неговите срѣдства и отъ дарения били построени новите две крила на манастира: западното, гдѣ се намира голѣмата порта, и северното, гдѣ сѫ килиите на монахините. Романъ починалъ на 12. V. 1925 г. осемдесетгодишенъ старецъ.

Дъщерите на това благочестиво семейство приели монашески чинъ и продължили дѣлото на родителите си. Мита получила монашеско име Ефросиния, Бона — Татяна, Стоянка — София и Неда — Зиновия, която починала въ 1934 година.